

Nytt behandlingstilbud for hunder med kreft i hodet

Gjennom et samarbeidsprosjekt mellom Norges veterinærhøgskole og Det Norske Rikshospitalet utvikles det nå et nytt tilbud om behandling av hunder som har kreftsvulster i hode- og nakkeområdet.

Prosjektet vil studere oksygeneringsforhold i kreftsvulsten, ettersom det er kjent at områder med lite oksygen er mer motstanddyktig mot stråleterapi. Vi vil jobbe med utvikling av en stråleterapimetode som kan gi ekstra høy stråledose i den delen av svulsen som ikke har mye oksygen.

Målet med prosjektet er å utvikle bedre metoder for behandling av kreft, og å øke forståelsen av virkningsmekanismene ved kreftbehandling. Resultatene vil brukes for å øke sjansen for å kurere kreft hos mennesker, hunder og andre dyr.

Strålebehandling

Stråleterapi er en internasjonal anerkjent behandlingsmetode av hunder med hode- og nakkesvulster. Denne type behandling har tidligere ikke vært tilgjengelig i Norge. I USA har behandlingsmetoden vært benyttet enkelte steder i flere tiår.

Små svulster som er lett tilgjengelig kan fjernes kirurgisk. Hunder som har svulster i nesehulen eller større svulster i munn/nakke området kan ha stor nytte av stråleterapi. Sjansen for at hunden skal bli helbredet etter stråleterapi avhenger av svulstens type, størrelse og hvorvidt den har spredt seg.

Mange hunder får forlenget livet vestentlig med god livskvalitet, og 40-90% av hundene viser ingen tegn til tilbakefall ved undersøkelse ett år etter strålebehandling.

Bivirkningene av behandlingen er små. Sårhet i munnen forekommer, og noen vil

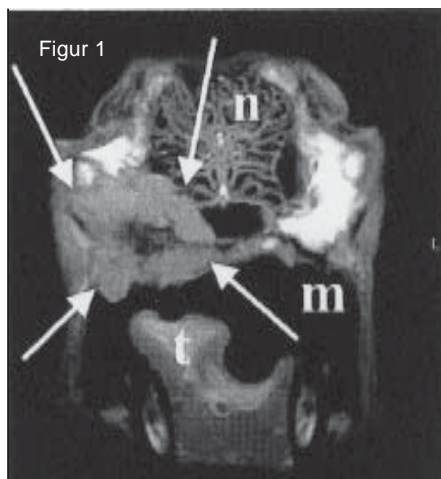
få sår hud i området som er bestrålet. Disse bivirkningene avtar imidlertid raskt etter at behandlingen er ferdig, og gir ingen varige skader.

Tilbud om behandling

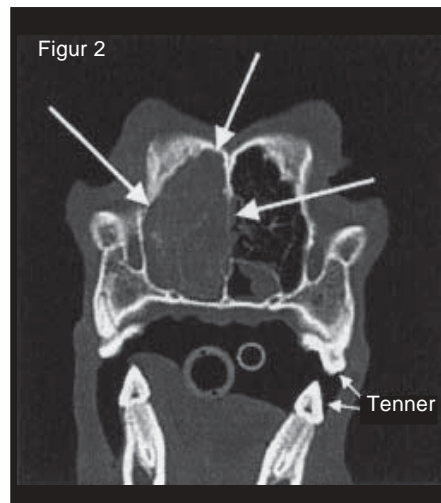
Hunder som har kreftsvulst i hode eller nakke kan få tilbud om deltagelse i dette prosjektet under visse forutsetninger. Hundene må være allment friske, ikke ha andre livstruende sykdommer, og det må ikke være tegn til spredning av kreftsykdommen. Videre må svulstens vevstype være egnet for strålebehandling, og utsiktene for at hunden får en god livskvalitet etter behandlingen må foreligge.

For å avgjøre om hunden kan tilbys å bli med i behandlingsprosjektet trenger vi røntgenbilder av lungene, blodprøver og små vevsprøver av svulsten. Disse prøvene vil generelt gjøres på veterinærhøgskolen.

Det er store kostnader ved dette behandlingsprosjektet. En andel av de innledende undersøkelsene må derfor dekkes av eieren, mens hovedtyngden av utgiftene dekkes av prosjektet.

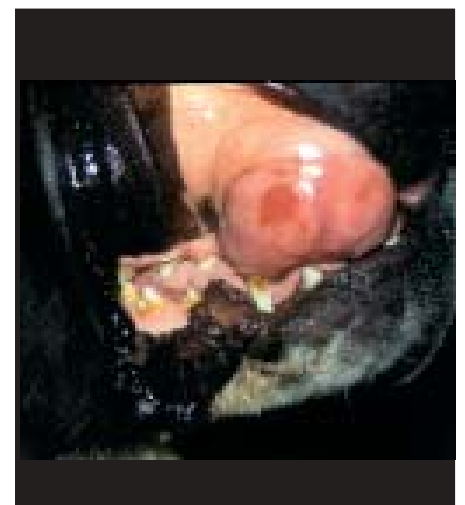

Bilde tatt med magnetkamera i tversnitt gjennom nesen til en hund som har osteosarcom (beinkreft) i overkjeven. Pilene peker på svulsten som vokser i benet i overkjeven. Svulsten strekker seg fra munnhulen (m) til nesehulen (n). Tungen (t) kan også sees, men er ikke angrepet av svulsten. Et slikt bilde er til stor hjelp for vurdering av utbredelsen av svulsten, og for å bestemme hvilke organer som er involvert. På magnetkamerabilder kan en skille de ulike organene og mykdelsvevet, fordi de ofte gjengis veldig ulike gråtoner som spenner seg fra helt lyst til helt mørkt. Ben og tenner er svart på disse bildene.

Dette bildet er tatt med computer-tomografi (CT) i tversnitt gjennom nesehulen. Denne hunden har en svulst som opptar hele nesehulen på høyre side. Pilene viser hvor svulsten sitter, og vi kan se at det ikke er spredning av svulsten til motsatt side av nesehulen.

På CT bilder er ben og tenner hvitt, mens mykdelsvev og organer er gjengitt i ganske like gråtoner. Det er derfor ikke så lett å skille ulike mykdelsstrukturer på et CT bilde som på ett MR bilde.

Dette fotografiet viser en hund som har en tannsvulst i overkjeven. Denne type svulst kan være vanskelig å fjerne helt kirurgisk. Denne type svulst har god prognose ved stråleterapi.

Hundene som blir med i prosjektet vil få strålebehandling etter de beste prinsipper i veterinærmedisinen. De vil få i alt 18 behandlinger, gitt hver arbeidsdag. I tillegg vil hundene bli undersøkt med magnet resonans (MR) kamera før behandlingene starter, og ved hver behandlingen. Hundene bedøves under hver behandling.

Hege Kippenes Skogmo er leder for prosjektet. Hun er nå ansatt gjennom prosjektmidler fra Den Norske Kreftforening og med støtte fra Stiftelsen Forskningsfondet kreft hos hund. Ta gjerne kontakt med Hege med spørsmål eller for nærmere informasjon om prosjektet.

*Hun kan nåes på
e-post h.k.skogmo@klinmed.uio.no,
på mobil 48 14 34 88, på kontortelefon
22 93 49 17 (Radiumhospitalet), eller 22
96 49 11 (Veterinærhøgskolen)*

Prosjektleder Hege Kippenes Skogmo ble uteksaminert fra Norges veterinærhøgskole i 1996. Fra 1997 til 2001 arbeidet hun med spesialisering innen veterinær radiologi og stråleterapi ved Washington State University.

I tillegg til en bred og generell utdanning innen alle felt av radiologi, er hennes hovedinteresser og forskningsområder bruk av magnetkamera for bildediagnostiske undersøkelser i veterinærmedisin, samt avansert stråleterapi.

I løpet av 2000 og 2001 har hun forsvart sin doktorgrad (PhD) ved Washington State University.

Hun er også internasjonal spesialist i radiologi etter å ha bestått diplomateksamen ved American College of Veterinary Radiology (ACVR) og European College of Veterinary Diagnostic Imaging (ECVDI).